ΙΡΙΣ

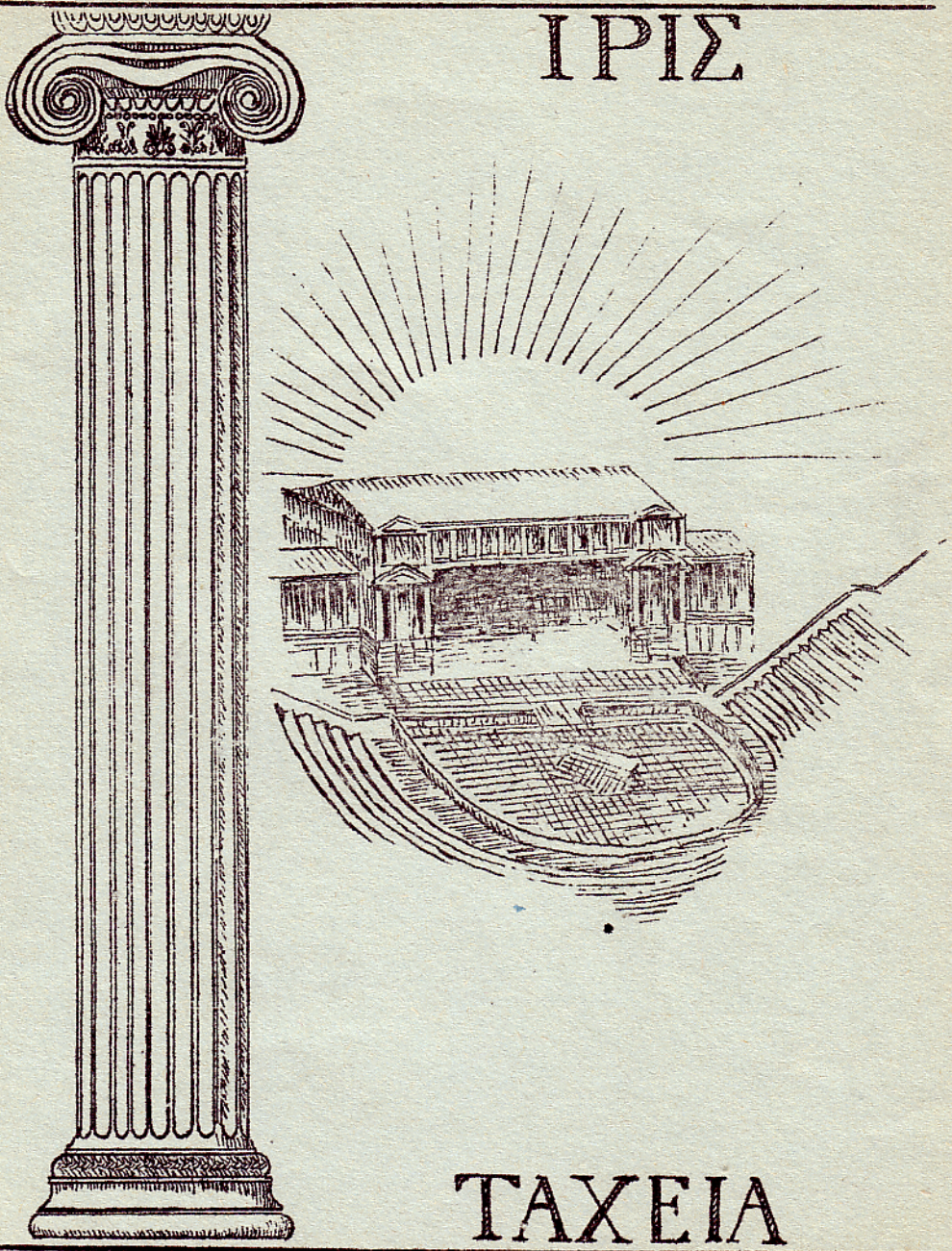

MINK

ΤΑΧΕΙΑ

10% KORTING
op al onze teken- en schildermaterialen voor leerlingen van het STEDELIJKE GYMNASIUM
A.C.v. Baarlen
Spijkerlaan 14, Arnhem
Tel. 25910

Wij bieden U keus uit ruim duizend
PERSISCHE TAPIJTEN en KLEEDJES
Het Oostersch Tapijthuis
Jansbinnensingel 7d Arnhem Tel. 21026

BLOEMENMAGAZIJN „Violet"
Jansbinnensingel 10a Arnhem Tel. 21368
Lid van de bloemenexpresse Fleurop en Interflora

Md
MIDDENSTANDSDRUKKERIJ
Oranjestraat 17 - 19
VELP Tel. 08302 - 2374
Voor het betere FAMILIEDRUKWERK

Flipse
Koningstraat 10
ARNHEM
Tel. 23830
MAATSCHOENMAKER
Speciaalverkoop van Engelse herenschoenen o.a. "K" Shoes

Hijman-Stenfert Kroese & v.d. Zande
A l l e b o e k e n
Grote Oord 15 (Jansstraat) Arnhem Tel. 24938

DANS- en MUZIEKINSTITUUT Wensink
Parkstraat 47, Arnhem
Tel. 26608
Club- en Privélessen
Moderne dansen - Ballet-Muziek

SLAGERIJ Hoogkamp
Jacob Marislaan 42
Hoek Breitnerstraat
Tel. 22802-23880
Het meest moderne bedrijf van ARNHEM
SERVICE - KWALITEIT - LAGE PRIJZEN

11e Jaargang IPIΣ TAXEIA juni 1956

SCHOOLBLAD VAN HET STEDELIJK GYMNASIUM
ARNHEM
Uitgegeven door de Arnhemse Gymnasiasten Bond

Redactie:
Hanny Hogeweg
Connie Rueb
Liesbeth van Adelsbergen
Friedje v.d. Broek Humphrey

Redactie- en
Administratie-adres:
Statenlaan 8, Arnhem
Vaste medewerkster:
Wanda Hartland

REDACTIEKRABBELS

Trots als pauwen zitten we hier. Trots waarop? Op de zesde-klassers natuurlijk! Allemaal geslaagd, doe ze dat (mettertijd!) eens na! Een ferm krabbelpootje van de redactie!

We zijn ook trots op "Appie". Hij is de kampioen van alle manlijke "IRIS" lezers of liever gezegd: van degenen, die in de "IRIS" schrijven of dit jaar geschreven hebben! Hij leverde vier, ja vier stukjes in! Wanneer komt er iemand opdagen, die zijn geweldige prestatie, zijn geweldige opofferingsgezindheid (opofferen van vrije tijd aan de "IRIS"!) evenaart?

Juffrouw Ypes was zo vriendelijk om naar aanleiding van het feit, dat 1956 het Mozartjaar is, enige gedichten over Mozart te verzamelen. Daarvan plaatsen we er twee.

Enkele weken geleden hebben we via de televisie naar enige jongens en meisjes van onze school kunnen kijken. Op het scherm konden we de spannende wedstrijd tussen hen en twee scholen uit Haarlem volgen. De einduitslag was 33-32 voor Haarlem.

Ziezo, de redactie heeft weer genoeg gekrabbeld en zij gunt haar vermoeide, met inkt bevlekte hand rust tot de volgende "IRIS".

Red.

SONATE FACILE

Bij 'n eenzaam huis, in 't groen verborgen,
waar 'k dezen vroegen zomermorgen
voorbij kwam, heb ik stil gestaan.
Pianospel, slechts enkle maten:
van Mozart was 't, uit de Sonate
facile, 't eenvoudige andante,
gespeeld door kinderhanden.
Maar 't Wonder wàs er: uit de open
deur kwam het in den tuin gelopen,
over het gras en de violen,
de rozen en vergeetmijnieten.
Tot waarheen zal het verder dolen,
naar welke uiterste verschieten,
brekend aan welke verre stranden? ...
Een simpel thema, genoteerd,
eens, door wie bijna nog een jongen
was; nu door 'n kind op les geleerd —
en 't leed van dezen dag, 't verwrongen
bestaan, is in geluk verkeerd!

JOHAN DE MOLENAAR.

-o-o-o-o-

-o-o-o-

EINE KLEINE NACHTMUSIK

Terwijl hij onder den vleugel sliep
alsof geen morgen hem meer riep,
begonnen zacht op 't wit en zwart
van 't doodstil glanzend mechaniek
de snelle maten van het lied
dat in zichzelf verdronken sliep,
dat in zichzelf verdronken zag
naar wie het riep
met klare, jubelende kracht.

Haastig en diep gelukkig schiep
Mozart zijn kleine nachtmuziek.

GERRIT ACHTERBERG.

---------- A d v e r t e n t i e ----------

Het is beslist niet nodig voor Uw studie nieuwe boeken aan te schaffen. U kunt 25-40% op Uw boekenrekening besparen door gebruikte schoolboeken te kopen. Wij leveren deze boeken onder garantie en dragen er steeds zorg voor, dat wat wij afleveren, in goede staat verkeert. Stuur ons Uw boekenlijst toe. Onze zending zal U zeker tevreden stellen.

v. DIJK's BOEKHUIS
Oudestraat 26 - Kampen

WANDELING

Weg wilde ik. Waarheen ik wilde? Weg, alleen maar weg, weg uit de dagelijkse sleur. Ik wilde op een bed van eieren slapen, ik wilde zwemmen in de plassen regenwater op de Munt. Ik nam daarom mijn hoed van de kapstok, verfrommelde hem en smeet het balletje in de soep, soep met ballen was het.

Ziezo, een goed begin. Een goed begin? Och, wat is goed? Ik bond mijn jas om mijn knieën, stopte mijn boord vol tomaten, knipte me kaal en wilde naar buiten. Maar dan beslist niet door de deur! Bah! Een deur is voor de melkboer, ik ging door de muur. Het ging niet. Waarom toch niet? Mijn hoofd toonde oneffenheden en de tomaten siepelden. Toch won ik, zoals iedere aanhouder. Ik was op straat, stak de straat over en liep de gracht in. Bah, altijd die vieze straten. In de gracht was het tochtig. Achteloos schopte ik wat oude auto's en trams opzij en wurgde een nijlpaard, dat ontsnapt was uit Artis. Ik sloeg linksaf en kwam Rembrandt tegen. Saskia puilde uit z'n broekzak. Ik werd moe. Ik leunde tegen een laantaarnpaal, die in de gracht gevallen was, maar werd verjaagd door een hondje, dat zijn eigendom kwam opeisen. Ik nam een rotte tomaat en gooide hem naar da Vinci, die op een trambalcon zat te borrelen om de doodeenvoudige reden, dat zijn gezicht me niet aan stond. Ik sloeg het hoofd er af en gaf het aan een bedelaar op de hoek van de Herengracht. Iedereen die ik tegen kwam, gaf ik een trap om nou niet altijd handen te moeten schudden. Daar kwam Abe Lenstra aan, die graag mijn ogen zou willen hebben. We staken gelijk over. Hij nam mijn ogen en ik zijn lever. Ik had honger en verorberde de lever. Ik liep net langs een relletje. Een agent bekeurde een snock wegen het totaal ontbreken van enige tooterinstrumenten en zwemmen met losse handen. De dienstklopper! Ik keek hem diep in d'ogen en hij verschrompelde tot een minuscuul kloppertje. Toen gooide ik hem maar op straat want 's mans adem riekte. Heel in de verte zag ik Poujade knackworst staan verkopen, maar hij schreeuwde niet. Hij was gekalmeerd. Zijn keel lag uit

te rusten op de toonbank en dus zei hij niets. Waarom wilde ik de sleur ontvluchten? Overal was sleur. Overal is sleur. Overal zal sleur zijn. Ook hier éénzelfdé beeld als in de beschaafde maatschappij. Ik trok mijn sokken uit. Ze waren nat geworden. Het water siepelde naar binnen en daar houd ik niet van. Alles mag eens bij me binnen komen siepelen, tomatensap, erwtensoep, maar geen water. Ik heb maar een principe: ik wil niet, dat er bij mij water insiepelt, dan kan ik zo kwaad worden. Ik deed mijn broekriem wat losser, de lever van Abe zette uit. Rot Abe, dacht ik. Ik ging zitten op een oude kachel, die ze net toen ik wilde gaan zitten, onder me weg trokken, flauw hoor! Pardoes viel ik in het water. Ik greep de snoodaard en wierp hem naar een haai, die bij Poujades kar lag te dutten in de zon. Verder liep ik, overal die sleur. Ik draaide m'n hoofd 180°, zodat ik eventuele belagers van achteren kon zien en prompt liep ik tegen iemand op, die er op stond mijn horloge te mogen stelen. Ik liet het toe en terwijl ik niet keek, deed hij zijn werk. Hij was nog een amateur. Hij kietelde en kietelende gauwdieven worden geboycot in de vakbond. Ik gaf hem aanwijzingen en eindelijk liep het gesmeerd. Zonder te bedanken liep hij met mijn horloge weg, maar het was toch geen waterproof. Overal om mij heen hoorde ik praten over het kunstmaantje, dat ze door de Keizersgracht zouden laten cirkelen via het IJ. "Daar gaat onze belasting", zei één, "dat kost duiten", zei de portier van het Bioöord en at zijn linkerhand op. Laat de rechterhand niet weten wat de linker doet was zijn devies en hij gaf de belastingman een rechtse .....

APPIE.

Op een van de weinige mooie dagen, die we hier in Nederland kennen, klommen we met veel moeite en veel steuntjes op onze paarden. Niet dat het onze paarden waren, zo gelukkig zijn we niet, maar het waren toch in ieder geval de aan ons toegewezen paarden.

Er was een wedstrijd die middag en wel een heel amusante wedstrijd. Geen saaie dressuur, waarbij je een stijve das of plastron moet dragen, zodat je 's avonds thuis komt met een

nek alsof je de hele middag in de bioscoop hebt gezeeten op niet al de dure plaatsen en ook geen cross, die hard verreden moet worden dwars door takkebossen en braamstruiken, maar een wedstrijd, bestaande uit spelletjes.

Er waren veel deelnemers, wat evenals het stralende weer een wonder genoemd mag worden.

Er zijn nl. nog veel te veel mensen die paard rijden een luxe sport vinden of het over "rijkelui-showpartij" hebben. Maar laat ik niet te ver afdwalen.

Als eerste spelletje was er ringsteken. Er stonden twee grote palen in de manége met kleine ringetjes eraan. Iedere deelnemer kreeg een paard en een stok en moest vier keer door de ring steken. Sommige paarden vonden alles best en sjokten gewillig door de manége, of wel de zandbak, terwijl de berijder met een achterdochtig oog naar de ring gluurde en prompt zijn stok er naast stak. Maar Hirondelle, onze nieuwste aanwinst en tevens het beste paard van stal, sjokte helemaal niet gewillig. Zodra zijn berijdster op de ring begon te letten, bokte hij en maakte de zotste sprongen, één keer zelfs, toen hij vlak bij de ring was, sprong hij een heel eind opzij, tot groot vermaak van de toeschouwers.

Na het ringsteken kwam de eierrace. Hierbij moesten we een heel eind rijden met een ei op een lepel, zonder dat ei vast te houden en dan ging het er om, wie het 't vlugste deed. Als het ei viel, moest je afstijgen, het oprapen en weer zien dat je er op kwam en als je het ei vast hield, werd je gedisqualificeerd. De meesten reden veel te hard en verloren hun ei en een meisje dat alles stapvoets deed, kwam in de halve finale. Hirondelle maakte er weer een potje van. Hij dacht kennelijk dat het er om ging om zoveel mogelijk eieren te droppen of te leggen en rende dus als een bezetene in het rond.

Als laatste nummer gold de stoelendans. We vatten het maar niet al te letterlijk op en gebruikten palen als stoelen. Ook was het ons teveel moeite om telkens weer af- en op te stijgen en dus plantten we een hoofddeksel op het daarvoor bestemde lichaamsdeel en op het door een als piano fungerende fluit gegeven signaal rukten we onze edele dieren naar een

paal en smeten het hoofddeksel, de cap, erop. De raarste dingen zag je gebeuren. Caps en ruiters beten in het zand, palen werden omvergeduwd, teugels braken van de harde rukken en op een gegeven moment begaf de fluit het. Een waar slagveld dus, als je dit allemaal geloven moet.

Toen dan eindelijk beslist was wie gewonnen had, ging men over tot de prijsuitreiking. Tenminste men wilde dat wel, maar er bleken veel te weinig prijzen te zijn. Zo goed waren we geweest. Er werden dus gauw wat repen chocolade gekocht ter aanvulling. En na de prijsuitreiking gingen we tevreden en voldaan huiswaarts, zonder stijve nek en zonder braamstruikenschrammen, maar met een reep chocolade.

==========

ALLE GYMNASIASTEN BETREKKEN HUN

STUDIEBOEKEN

en

SCHOOLBENODIGDHEDEN

natuurlijk van:

TECHNISCHE- en SCHOOLBOEKHANDEL

ZWIERS

Spijkerlaan 32, Arnhem
Tel. 22060

ALLE BESTELLINGEN WORDEN VLOT DOOR ONS BEHANDELD !!

==========

VOOR U, BÈTA

Waarom moet ik leven
Waarom zou ik niet sneven
Och, 't is mij om het even
Wat kan de wereld mij nog geven?
Bloed, zweet, tranen !

Duister en schier gans omwoekerd is ons levenspad
Huppelend, vallend, rennend en o zo glad
Geketend, gekluisterd aan het vliedend levensrad
Waardoor kan ik bereiken d'aan den einder lokkende schat?
Zweet, tranen, bloed!!

's Mensen evolutie was door d'eeuwen heen zo ongenaakbaar
Waarom gemaltraiteerd mijne reine zielesnaar?
Op d' Olympus zou hij klinken als Apollo's lier, ja daar!
Maar op deez' aard is 't leven met tranen bezwangerd en o zo zwaar.
Tranen, bloed, zweet !!!

Steeds zin ik op listen om 't hiernamaals te ontvlieden
Hoe vredig is de zonnegloed op d' Azoren of Hebriden
Een onmogelijke taak is 't het bezoedelde pad te wieden.
Och Zeus, hoe kan dit hemelse geluk mij geschieden?
VOLDOENDES.

APPIE.

Een Weldoener der Mensheid

Parijs, onder een wolkenloze, felblauwe hemel, overgoten door zonneschijn. Wie kan zich een vrolijker, levendiger stad voorstellen? Zorgeloze mensen flaneren langs de Boulevards, bezichtigen de beroemde gebouwen, gaan uit en genieten van dit bruisende, volle leven. En het lijkt hun, of Parijs niets anders bezit dan schoonheid en schittering, vrolijkheid en kleur. Zij wijzen elkaar 's avonds op de oude zwerver, die doelloos door de straten dwaalt: "Kijk, dat is een clochard, zo'n man, die onder de brug slaapt. Die past toch echt bij het stadsbeeld. De straten worden er schilderachtiger door, als zo'n oude, in vodden geklede zwerver voorbij schuift. Echt Parijs!"

En de toeristen wandelen verder, naar hun hotel, of naar de Opéra, om daar te gaan genieten van een stuk van Molière ..... Ook de zwerver schuifelt verder, na zo'n vluchtige ontmoeting. Maar niet naar de Opéra, niet naar de volle, drukke straten vol schittering en pracht. Hij gaat de stille straten in en komt tenslotte bij de arme krottenwijken. Hij weet zelf niet, wat hij er zoekt. Hij heeft immers geen huis! Dan maar weer onder de brug slapen! Maar het is er zo koud. Hij loopt verder tot aan de rand van de stad. Daar laat hij zich zakken op het gras onder een boom en tracht te slapen. Maar als hij net in een lichte doezeling gevallen is, wordt hij zacht op zijn schouder getikt. Een man buigt zich over hem heen.

"Je zult het te koud hebben vannacht", zegt een vriendelijke stem. De zwerver slaat z'n ogen op en kijkt in het gelaat van een nog niet oude man, een priester. Verwonderd staart hij hem aan. Hij is niet gewend, dat mensen aandacht aan hem schenken. Dan zegt de priester vriendelijk: "Kom maar mee met mij. Bij ons thuis is nog een bed voor je. Het is hier dichtbij." En met zachte dwang pakt hij de man bij zijn schouders. Wantrouwend kijkt de zwerver hem aan. "Wie bent U?" staat er in zijn ogen te lezen. "En heeft U wel het goede met me voor?" Maar toch staat hij op en volgt de priester.

Ze staan stil voor een groot huis. "Emmäus" staat er op geschilderd. "Emmäus", zegt de zwerver nadenkend, dan bent U dus ....., dan bent U abbé Pierre." De priester glimlacht. "Al van me gehoord?" vraagt hij. "O ja, iedereen kent het huis

"Emmäus", immers, het huis, waar je kan slapen en waar het goed is. O, ik dank U, dat U me hierheen gebracht heeft".

De zwerver laat zich na enige ogenblikken vermoeid, maar gelukkig op een bed neervallen. En dan slaapt hij meteen in.

Maar abbé Pierre slaapt niet. Abbé Pierre, de moedige priester, die hier voor de zwerver van Parijs een oase heeft gesticht, gaat weer het huis uit. Hij zal nog even langs de huizen gaan. Kleine, eenvoudige woningen zijn het, die staan op het grote, vlakke terrein. De moede zwervers, de wanhopige mannen, die in het leven geen uitweg meer zagen, hebben hier weer houvast gekregen. Ze bouwen huizen voor de gezinnen, die dakloos zijn of haast geen woningruimte hebben. Abbé Pierre heeft al deze mannen bij elkaar gebracht en zon in hun leven laten komen. Wanhopig zijn ze naar "Emmäus" gekomen, met niets dan wat vodden aan hun lichaam. En soms hebben ze dagenlang op de weg gelegen, te slap en te ellendig om iets te kunnen doen. Maar al gauw werd hun geest gewekt door de priester, om te gaan werken voor de vele andere mensen. Geld hadden ze niet en ook de moedige priester bezat geen kapitaal. Maar dan zouden ze het zelf verdienen. Ze gingen vodden rapen op de vuilnisbelten van Parijs, ze gingen met een kar de huizen langs en konden zodoende de huizen gaan bouwen. Voor zichzelf hielden ze niets.

Soms was er één, bij wie de zucht tot stelen weer boven kwam uit het vroegere leven, maar abbé Pierre zag alles en leidde hem weer in het rechte spoor. Er waren mannen bij, die in de oorlog hadden gevochten op Korea en vreselijke tonelen hadden meegemaakt. Eenmaal weer terug, konden ze niet meer aan de gang komen, omdat ze niets hadden kunnen sparen en te oud waren, om door hard werken de zwarte oorlogsmacht te vergeten.

Gezamenlijk werken ze voor hun eigen toekomst, maar nog meer voor die van de vele gezinnen, die geen dak boven hun hoofd hebben. De naam abbé Pierre is voor deze mensen van grote betekenis geworden. Ze kunnen zich er aan vastklampen, ze kunnen in hem hun laatste sprankje hoop terug vinden en vasthouden. Naar abbé Pierre, dat betekent een eigen woning, niet meer met het grote gezin leven onder een zeildoek, waar aan alle kanten de wind binnen komt en de regen door de wand sijpelt, of in een oude schuur, waarvan het dak lekt en de deuren niet goed sluiten. Vol verwachting gaan de gezinnen naar het nieuwe dorp van abbé Pierre. En hij, de priester,

wordt met dankbaarheid vervuld bij het zien van deze blijde mensen, die hij zo goed heeft kunnen helpen.

Weldoener der mensheid, ja, maar misschien zou hij zelf willen zeggen: van de mensen. Want hij helpt de mensen persoonlijk, hij let op ieders moeilijkheden. Voor hem geldt niet de grote massa, maar de mens zelf, met zijn ellende en verdriet in de grote armoede. Want voor hem is dit het belangrijkste, ieder mensenhart gelukkig te maken, omdat alle mensen daar toch evenveel recht op hebben.

En ook de wereld begint aandacht aan hem te schenken: er komen giften binnen, van mensen, die op hun manier de nood van hun medemens willen lenigen. Abbé Pierre aanvaardt dat dankbaar en ziet zijn werk groeien. Zijn mannen, in het grote huis "Emmäus", helpen hem om het doel van dat werk te verwezenlijken. Straks zal ook de oude zwerver mee gaan werken en er zullen er meer komen, die bij abbé Pierre steun vinden en daardoor zelf weer steun kunnen geven.

Want de armoede blijft nijpend, steeds wachten weer nieuwe gezinnen om te worden toegelaten in het dorp van de onvermoeide priester. En ze kunnen op hem rekenen: abbé Pierre, de weldoener der mensheid, de weldoener van de mensen in het armste gedeelte van Parijs, zal blijven vechten en bouwen voor zijn medemens in nood.

T.

Kruiswoordpuzzle.

Hier is een doodgewone, doodgemakkelijke kruiswoordpuzzle, die uit twee delen bestaat. Het binnenste deel is de "kleine puzzle", het buitenste de "grote".

Kleine puzzle: Horizontaal. 1. deel van een schip. 3. woongelegenheid. 5. lidwoord. 6. hectoliter. 8. voertuig. 9. lengtemaat. 10. vloeistof. 13. water.

Vertikaal. 1. hoofdgod bij de oude Egyptenaren. 2. overblijfsel na verbranding. 3. Romeinse keizer. 4. drank. 5. muzieknoot. 7. laatstleden. 11. bergplaats. 12. dierengeluid.

Grote puzzle. Horizontaal. 1. deel van een schip. 3. lengtemaat. 5. overeenstemming. 7. dikwijls. 8. lichaamsdeel. 10. clown. 11. hol voorwerp. 13. meisjesnaam. 14. mal aanwendsel. 15. loot.

Verticaal: 1. mrv. v. 1. horizontaal. 2. voertuig. 3. bouwland. 4. aardig. 5. dier. 6. verharde huid. ~~7.~~ 2e naamval van de voornaam van van Gogh. 9. soort steen. ~~10.~~ per adres.

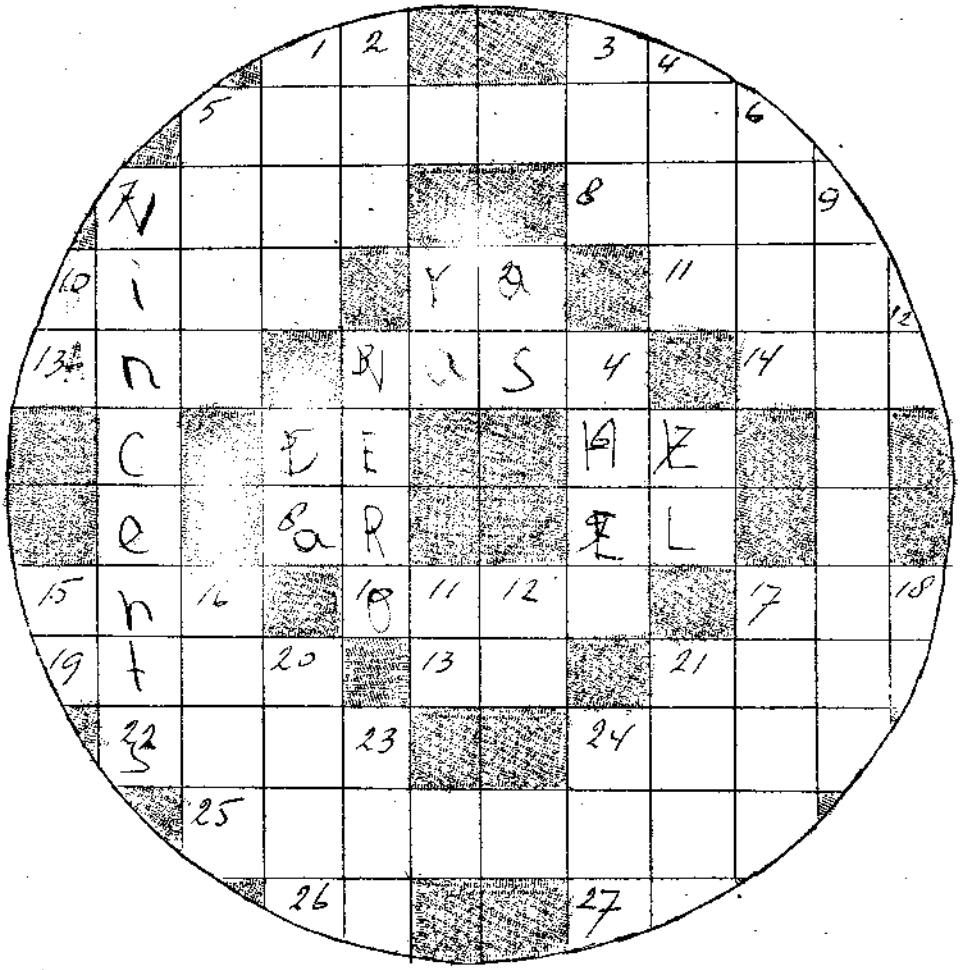

Enkele artikelen kunnen ditmaal wegens plaatsgebrek niet worden opgenomen.

Red.

W.A. Holthuis
JUWELIER Ketelstraat 29
Zilfa pleet - Keltum pleet
Zentra-Altina-Eterna-Zenith

Thiele's BOEKHANDEL
Hoofdstraat 115, VELP
Tel. 08302-2179

2e hands SCHOOLBOEKEN

Geerts BOEKHUIS
Inkoop
Verkoop
Bakkerstraat 61

Kom voor HORLOGES kijken bij
F.G. Haas en Zoon
Koningstraat 53 ---------- Arnhem

KANTOORBOEKHANDEL
Rupp
Hofleverancier
Alle school- en schrijfbehoeften
Alle merken vulpenhouders
Koningstraat 85
Tel. 24876

N.V. Rammelweide
Fabriek: Molenbeekstraat 24
Tel. 20906
Winkel: Steenstraat 45
Tel. 23609
CHEMISCH REINIGEN -- VERVEN
STOPPAGE van
KLEDING-TAPIJTEN-GORDIJNEN

„Libra" stencilt vlug en voordelig!
Circulaires-convocaties-maandbladen-bestekken-muziek-verslagen, enz. enz.
ORANJESTRAAT 1d, VELP Tel. 08302 - 2030

Boekhandel en Antiquariaat
INKOOP -------- R. Israel ------ VERKOOP
Bakkerstraat 67 Arnhem

PERRY SPORT

Uw speciaal zaak met de
grootste sortering sport artikelen en

---------- SPORTKLEDING ----------

Ketelstraat 35 Tel. 22774 Arnhem

Md

MIDDENSTANDSDRUKKERIJ

Oranjestraat 17 - 19

VELP Tel. 08302 - 2374

Voor het betere

FAMILIEDRUKWERK

Van MIERLO

Bakenbergseweg 242 Arnhem
Tel. 21591

PANKLAARBEDIENING

Gesneden groente
kwaliteit
vers
en hygiënisch

ons succes altijd vers

Fruit, aardappelen
conserven, diepvries

KOOPT BIJ ONZE ADVERTEERDERS